

INFORME PRELIMINAR.

EXCAVACIÓ ARQUEOLÒGICA D'URGÈNCIA.

C/DAGUERIA, 18. BARCELONA. (94/99).

Vicent Verdegall i Cerezo.

1. Nom del jaciment i autor/s de la memòria.

La present Memòria ha estat realitzada a partir de les autoritzacions de la Direcció General de Patrimoni de dates 08, 19 i 29 d'Octubre de 1999 i que han tingut lloc al C/ Dagueria, 18 de Barcelona.

La Direcció d'aquesta intervenció ha restat portada a terme per l'arqueòleg En Vicent Verdegal i Cerezo, Col·legiat núm. 15.122.

2. Dates de realització de la intervenció.

La intervenció es va iniciar el propassat 08/10/1999 i ha tingut una durada de 21 dies, sent la data de finalització el 15/11/1999.

3. Entorn geològic i geogràfic.

Les referències geològiques de l'indret que ens ocupa venen donades per diversos estudis i investigacions especialitzades, no obstant hem escollit per desenvolupar el nostre informe, les referències de les publicacions més actualitzades sobre els diversos temes¹.

3.1. Geografia humana.

La comarca del Barcelonès és una plana configurada pel piedmont de les serralades que l'envolten i fonamentalment per l'anomenada de Collserola, es troba emmarcada entre el Riu Besòs al Nord i el Llobregat amb la seua formació deltaïca al sud i flanquejat per la isolada Muntanya de Montjuïc que s'endinsa fins al mar (Lám. 1a). És comunicada amb les comarques veïnes mitjançant una sèrie de

guals o corredors: el passadís litoral del Maresme, els llits dels rius, els colls de la serra amb el Vallés, etc.

Dintre ja de la plana i en el seu desnivell s'insereixen una sèrie d'accidents geogràfics de menor entitat positius o negatius: turons, pujols, alters o rieres, rierols o torrenteres, etc.; que, sens dubte, han anat determinant la seua ocupació des de l'aparició humana per aquestes contrades.

Aquesta configuració simplista dona una visió general del marc geogràfic primigeni on s'assentaren els diversos pobladors que, durant els darrers mil·lenaris, poblaren aquestes terres cercant, evidentment, llocs de fàcil protecció és a dir, els turons dels voltants del pla o, senzillament, aquelles zones més elevades i de fàcil protecció com pujols, tossals o alters.

La població ibèrica autòctona representada en darrer terme per la població laietana, aprofità sens dubte aquests accidents geogràfics com un continuum d'èpoques precedents on aquests accidents apareixien amb poblament o no depenent de diverses i variades circumstàncies però, amb la segura intenció de que aquesta presència obeís a mètodes específics de control del territori.

Els romans, amb l'excusa de la II Guerra Púnica, arriben a Emporion (208 ab. n E.) i, sense ja marxar planifiquen el procés de colonització de les terres peninsulars. Arriben als territoris de la Laietana fundant les ciutats d'Ilduro (Cabrera de Mar-Mataró) i Baetulo (Badalona) com a incipients indrets que es superposen a l'anterior organització territorial, la primera d'elles front a la ciutat-cap ibero-laietana d'Ilduro al peu de Burriac.

El pla de Barcelona es reparteix entre famílies de nouvinguts mitjançant el característic sistema d'ocupació del territori romà: les centuriacions.

¹ "Historia de Barcelona". (1991). Vol.1. La ciutat antiga. Dirigida per J. Subrequés. Ajuntament de Barcelona. Enciclopedia Catalana.

En un segon moment d'expansió colonial, entre els anys 15 i 13 ab. n. E. es funda la ciutat de Barcino a sobre un petit pujol de 12 m. d'alçada existent al centre d'aquell pla, que actualment es pot identificar amb el subsòl de la Catedral.

L'estudi que ens comporta ve referit a un de les zones més elevades, topogràficament parlant, del centre històric de la ciutat de Barcelona, aquesta elevació ve donada per la ubicació d'un altar, anomenat des de l'antiguitat medieval "Mont Tàber" (Granados, 1990)² i que es tracta d'un "palco-relleu pliocènic amb una sedimentació plistocènica del Quaternari antic, de l'anomenada fàcies tricolor que al full núm. 42 de l'IGME apareix amb les sigles QK"³.

Aquestes deposicions sedimentològiques configuren una estratificació de llims-argiles taronges o groguenques que es diposita a sobre margues pliocèniques de color vert-blavós atribuïdes al plasencià, una de les característiques d'aquesta deposició és el seu contacte tallant respecte a les darreres així com la presència al seu si de costres calcàries en determinats indrets que arriben a una potència de fins a 1 o 2 m. de gruix.

En línies generals aquest pujol es trobava en la bifurcació de dues torrenteres, la Riera de Sant Gervasi i la de Valldarxa, la primera de les quals i des de l'actual Portal de l'Àngel es perllongava cap al monticle i que es desviava cap al sud un cop arribada al peu d'aquest -situat a l'Avinguda de la Catedral-; l'altra riera baixava pel Carrer de la Tapineria i Sots-tinent Navarro i entre aquests i la Via Laietana fins al mar.

La configuració oriental d'aquell altar esdevindria pràcticament sobre del mar configurant-se per aquesta caracterització com un lloc idoni per a l'establiment d'un indret fortificat (Llám. 1b i 2).

² Granados, J.O. (1990). "La colònia Barcino. Origen i estructura d'una colònia augusta." *Dins Actes del II Congrés d'Història del Pla de Barcelona*, vol. 2. Barcelona, 1990. Pàgs. 59-95.

³ Granados, J.O. (1992). "L'Avinguda de la catedral: de l'ager de la colònia Barcino a la vilanova dels arcs." *Servei d'Arqueologia de la Ciutat*. Barcelona, 1992. pàg. 89.

4. Notícies històriques d'intervencions anteriors.

La trama urbana de la part històrica de Barcelona obceix a una planificació d'arrel romana, caldrà doncs referir-se a aquella per a entendre, si més no, gran part dels seus trets actuals.

Les ciutats romanes de nova planta eren organitzades a mena de campament militar o "castrum" format per una trama urbana ortogonal amb dues vies principals que es creuaven en ambdós sentits de forma perpendicular: el cardo i el decumanus. Al bell mig d'aquestes es trobava la plaça pública central: el fòrum i, presidint aquest espai, el temple principal (Lám. 3).

El recinte estava comprès d'insulae que agrupava illes o blocs de cases separats per carrers o vies secundàries que completaven tot aquella trama fins a les estructures defensives amb el consegüent espai de separació d'aquelles. A més a més, en elles s'hi trobaven altres elements i infraestructures com aqüeductes, termes, basilica, etc.

La primigènia construcció defensiva de l'antiga Barcino gaudia inicialment d'una planta rectangular alterada posteriorment fins esdevenir l'aspecte amb el que ens la trobem en l'actualitat. Serà en aquests moments en el que la "civitas" esdevindrà el nucli polític-militar i religiós del pla.

La invasió dels francs suposa el primer trasbals urbà. La ciutat es destruí per aquest motiu al s. III i, per tant, es va bastir una nova fortificació adossada a l'augustea i que la reforçava al s. IV. Aquesta nova fortificació amb quatre accessos és de la que, actualment, hom pot gaudir en bona part; la zona més ben conservada és la que es troba vora la façana de la Catedral i que configura el perímetre dels carrers de la Tapineria i Sots-tinent Navarro (Lám. 4).

L'esperit reformador en la ciutat des del seu inicial disseny es palesa a la seu trama actual en la qual, malgrat conservar part de l'esperit clàssic fundacional, s'hi denoten alteracions en la configuració dels panys de cases que han alterat l'original. Durant tota l'època medieval i, sens dubte, durant el baix imperi l'ocupació del territori intramurs de la colònia fou "in crescendo" fins i tot fent-ne privats els espais reservats per a la defensa i construcció defensiva, l'anomenat: pas de ronda, des d'una època arcaica (s. Xé).

Fou se'ns dubte amb les primeres reformes baix imperials que el tram de carrers fou alterat per un major aprofitament de l'espai i en detriment de les antigues tradicions vitrubianes. Durant l'Edat Mitjana aquesta estructuració rectilínia inicial es degué de continuar alterant fins esdevenir les vies principals i secundàries en uns carrers més estrets que els originàriament dissenyats i amb un traçat més difús.

El reaprofitament de materials de construcció, sobretot dels carreus, també farien alterar la configuració original dels antics edificis de tradició romana amb el seu desmuntatge i consegüent trasllat paulatí per realitzar noves edificacions amb un menor cost econòmic. La utilització de la mampostria es generalitzada a l'època medieval i entre els seus elements constitutius seran molt apreciats, per la seua qualitat i perfecció, els propis de la tradició romano-imperial.

La ciutat creixerà fora muralles envaint el pla circumdant, doblant i inclús triplicant el seu perímetre durant l'Edat Mitjana, voltant els nous espais urbans de fortificacions.

Durant el s. XVIII i XIX les reformes urbanístiques en la ciutat farien els darrers estralls en la configuració urbanística, la pressió demogràfica després de la Guerra de Successió (1714) fou cada cop major. Els immobles intramurs creixeran en alçada sent-ne alterades les seues façanes; la creació ja extramurs del Barri de la Barceloneta n'és un clar testimoni. Ara bé, les millores urbanístiques i de salubritat que suposaren la ubicació d'una xarxa de clavegueram i la repavimentació de les calçades, amb aquestes s'iniciaren les intervencions més directes sobre el subsòl modificant-ne els trets sedimentològics

originals. Seria aquest junt la gran i darrera reforma de l'urbanisme promoguda per Idelfons Cerdà, la que donaria l'impetuositat modernitzadora a l'urbs actual.

No obstant la configuració de la trama urbana primigènia del centre històric només ha estat alterada en determinats indrets mantenint, fins el moment, l'aire urbà dels burgs medievals a excepció dels immobles i fortificacions d'aquella època enderrocades al darrer terç del s. XIX.

Durant els darrers anys la sensibilització envers el patrimoni ha portat a plantejar actuacions de caire arqueològic als indrets històrics de les nostres ciutats, malgrat les desavenències amb altres sectors productius, s'intenten imposar els criteris racionals d'investigar i documentar abans d'actuar i/o destruir el llegat arqueològic, testimoni únic del nostre passat. Amb aquest esperit han estat realitzades a tot arreu de les nostres ciutats actuals diverses intervencions envers el coneixement del passat mitjançant l'actuació sobre el subsòl urbà; aquestes actuacions han portat a reconèixer a la ciutat de Barcelona diversos elements propis de les civitas romanes així portes, vies, espais públics, temples, termes, basílica, baptisteri, aqüeductes, mausoleu, etc. situats tots aquests a l'entramat que tot seguit ens ocupa.

5. Motius de la intervenció i objectius.

L'immoble on s'ha desenvolupat la intervenció arqueològica es troba al centre urbà de la ciutat de Barcelona és, a més a més, situat al nucli primigeni de la civitas romana de Barcino per tant, s'intuïa la possibilitat de que apareguera alguna troballa arqueològica. Es feia doncs, imprescindible el realitzar un seguiment envers la possible exhumació d'algun element singular així com per recabar l'autorització corresponent per part de l'administració municipal per a l'execució de la rehabilitació de l'edificació existent a l'esmentat indret.

La intervenció es va portar a terme per la necessitat d'intervindre al subsòl urbà donat que calia dotar l'edificació d'una sòlida cimentació, inexistent fins ara, per poder després realitzar una correcta intervenció sobre la resta de l'immoble; l'excavació sobre el subsòl pressuposava l'extracció de nivells sedimentològics subjacents, la qual cosa va donar peu a que es programara la intervenció de forma que confluïren les tasques d'extracció de terres aprofitant aquestes per realitzar el seguiment arqueològic.

Així doncs a petició del Servei d'Arqueologia del Museu Històric de la Ciutat i d'acord amb el Serveis Urbanístics de l'Ajuntament de Barcelona fou autoritzada la intervenció condicionades les extraccions de terres a la supervisió de l'obra per part d'un arqueòleg titulat.

6. Treballs realitzats:

6.1. *Descripció.*

Havent contactat la Direcció de l'obra amb el sotasignat s'establiren les corresponents pautes d'actuació donades les peculiars característiques de la intervenció urbana en vistes a optimitzar per ambdues bandes els resultats de l'investigació minimitzant-ne el cost pecuniari i sense que aquest afectara el rigor científic de la intervenció arqueològica.

Metodològicament han estat resseguides les directrius marcades per Harris i Carandini (1979)⁴ seguint la seqüència estratigràfica real, identificant i numerant cadascun dels elements estratigràfics diferenciables així com el de les diverses estructures mitjançant les fitxes d'enregistrament ofertes pel Servei d'Arqueologia Urbana.

La intervenció ha comprés el seguiment de l'extracció de sediments del subsòl així com de l'enregistrament de les estructures estratigràfiques exhumades amb la recollida dels objectes mobles presents als seu sí.

En línies generals la intervenció constructiva suposava la retirada –per a la ubicació al interior de l'immoble el clavegueram- d'una sedimentació fins una fondària de 0.86m. respecte la cota actual del paviment interior de l'immoble i la disposició de les corresponents conduccions, amb la profundització d'una xanca de 0.30 m. d'amplada i amb una pendent mínima del 2% arribant fins a la cota 1.15 m. a l'alçada del registre de la xarxa pública situat vora el carrer -II-.

Per evitar els perills que se'n derivarien de l'exhumació global del subsòl pel que fa a l'existència de les parets de l'immoble, les qual treballen per càrrega simple a sobre el nivell sedimentològic argilós, i

⁴ Harris, E.C. (1991). "Principios de la estratigrafía arqueológica". Barcelona.

amb la intenció de dotar d'una cimentació molt més estable l'edificació, es va acordar per part de la direcció de l'obra el realitzar la intervenció paulatinament amb l'extracció de terres en trams d'aproximadament 0.80 m. d'amplada, realitzant-ne després un solat amb ciment armat d'un gruix de 0.30 m.; d'ací la llarga durada de la nostra intervenció.

En data del 08/10/1999 s'iniciaren les tasques d'extracció de terres i, per consegüent, les arqueològiques. Examinades aquestes en el primer tram exhumat se'ns mostra l'evidència de tractar-se l'indret d'una sedimentació amb troballes arqueològiques d'una marcada diacronia, que abastaven diverses èpoques pretèrites. Aquest, junt la gran quantitat de troballes de tipus ossi així com l'acoloriment del nivell sedimentològic -de color marró fosc-, ens remarca ràpidament que es tracta d'un nivell superficial amb troballes d'origen antròpic d'una crono-estratigrafia ampla que abastava des de l'època romana fins als nostres dies.

Així doncs paulatinament es varen anar exhumant els diversos trams de sedimentació fins arribar a la part més anterior del solar que, finalment, no fou rebaixada.

La xanca que es va realitzar va denotar l'existència d'un nivell sedimentològic inferior de diferents característiques que l'esmentat abans. Es tractava aquest d'un sediment de color siena clar ataronjat amb uns trets específics que mostraven la seua inalterabilitat recent. Aquesta sedimentació només va aparèixer en la zona inferior del solar així com adossada a una de les estructures laterals de l'immoble i per sota d'aquest.

El procés d'extracció de terres va fer que el solar complet fou exhumat amb quatre trams d'amplada homogènia -que nosaltres hem numerat amb ordinals romans I, III, IV, V (Fig. 1)-; els quals només mostraren l'existència de les dues estructures sedimentològiques -UEs- de divers origen i composició abans esmentades. A banda d'aquests nivells s'exhumaren amb les extraccions efectuades altres elements estructurals, així una menuda estructura de desaiguament la qual, malgrat la seua insignificant rellevància, descrivim per la originalitat dels materials utilitzats en la seua construcció.

Amb la funció d'evacuar les aigües residuals de les plantes superiors de l'edificació es va realitzar un menut buidat del nivell sedimentològic superior de 0.35 m. de diàmetre reblit posteriorment amb una sèrie de còdols de menudes dimensions -0.15/0.20 m.- entre els quals s'havien dipositat tres fragments de tegulae romanes per facilitar la percolació de les aigües sense cap mena de canalització posterior.

A la part més anterior -V- foren exhumats una sèrie de carreus apilats de considerable tamany, el més gran de les quals arriba a fer 1.00 x 0.50 m. els quals, per la seua morfologia i disposició, era evident que tenien una característica fractura romana. La seua ubicació va fer que s'alterara la realització del solat i va provocar l'exhumació de la façana anterior dels esmentats carreus en una superfície d'1 m². d'amplada - VI-.

Aqueix eixamplament realitzat per a que la troballa tinguera una certa perspectiva ens va mostrar l'existència d'un reblit de bolos de riu front l'esmentada estructura i en la seua façana anterior.

6.2. Conclusions: interpretació de la intervenció i emplaçament històric.

En definitiva ens trobem davant un immoble situat al bell mig de la trama urbana de l'antiga "civitas" romana de Barcino i, per tant, les troballes estructurals realitzades han de tindre, sens dubte, un referent a aquest moment cronològic; no obstant amb la dificultat en la interpretació que suposa la impossibilitat d'una d'intervenció en extensió i, per consegüent, la parcialitat de les dades obtingudes, només podem afirmar objectivament que:

1. El nivellament superficial -015- es troba alterant la sedimentació original de l'UE subjacent -019-, de forma que es superposa a aquesta prenent la inferior una forma de cubeta.
2. El nivell superficial -015- es troba doncs reomplint un espai inferior buidat.
3. Els carreus trobats al sector V -UEs 021-022- responen a una ubicació original, aquests només gaudeixen d'una superposició de dos unitats a sota la qual s'hi observa una poc clara cimentació amb elements més prececders cementats amb morter de calç -024-.
4. El reomplert contigu als carreus -UE 025- manifesta un trencament en la "homogeneïtat" de la sedimentació superficial, suposant el reblliment d'un espai "exterior" respecte a l'estructura constructiva de fractura romana -021-022-.

En definitiva, a la llum de les troballes realitzades i, tenint en compte les mancances que suposa una intervenció parcial d'aquesta mena, podem arribar a concloure que:

Els carreus que configuren les UEs 021-022 es podrien correspondre a elements originals d'època romana, la diposició dels quals podia obeir a l'inicial trama urbanística de la Barcino romana, alterada, en èpoques més tardanes -fent referència a la façana actual de l'immoble i a la irregularitat del pany de l'actual carrer-, per la necessitat d'eixamplar l'espai habitable urbà en detriment de les directrius i mòduls urbanístics clàssics marcats per la tradició vitrubiana..

6.3. Materials. Valoració, estadística i catàleg.

Pel que fa a les troballes mobles han estat exhumats un nombre singular d'elements exclusivament representats per materials ceràmics i ossis, relació dels quals resta adjuntada a l'inventari.

Remarcar només la presència en la UE 015, superficial, de gran quantitat de material ossi d'origen animals divers però constituït principalment per fragments d'ovicàprids alguns d'ells amb trets d'esquarterament; una sola troballa pel que fa a fragments d'origen humà corresponent aquest a part de la mandíbula inferior amb alguns queixals inclosos. Una troballa singular dins d'aquest és la d'un fragment ossi -omòplat- treballat que per la seua forma recorda a una espàtula.

Pel que fa a les troballes ceràmiques remarcar el volum relativament homogeni d'aquest conjunt material pràcticament tot ell amb una cronologia referida a contextos d'època romana, són palpables les troballes de ceràmica d'origen industrial principalment fragments de tegulae així també com un conjunt de ceràmiques africanes fines d'importació de les anomenades clares o de les de cuina -de vora fumada-. L'estudi detallat d'aquestes es presentarà amb la resta de la memòria; podem avançar però que es tracta d'un conjunt que ens retrauria el seu origen a principis del segle Vè de la nostra Era.

Pel que fa al nivell sedimentològic subjacent -019- hi ha una menor representació de troballes, ara bé aquestes tenen un caràcter només ceràmic i ens acosten a una datació que podríem considerar com més antiga, ara bé la manca de profundització del sondeig realitzat no ens permet puntualitzar més en cap sentit.

6.4. Bibliografia.

Harris, E.C. (1991). Principios de la estratigrafia arqueológica. Barcelona.

"Historia de Barcelona". (1991). Vol. I. La ciutat antiga. Dirigida per J. Subrequés. Ajuntament de Barcelona. Enciclopedia Catalana.

Granados, J.O. (1990). "La colònia Barcino. Origen i estructura d'una colònia augusta." Dins *Actes del II Congrés d'Història del Pla de Barcelona*, vol. 2. Barcelona, 1990. Pàgs. 59-95.

Granados, J.O. (1992). "L'Avinguda de la catedral: de l'ager de la colònia Barcino a la vilanova dels arcs." Servei d'Arqueologia de la Ciutat. Barcelona, 1992. pàg. 89.

7. Annexos.

7.1. Inventari de materials arqueològics i codi per la seua interpretació.

UF	AREA	SECTOR	AMBIT	NÚM	FRAGMENTS	CODI	FORMA	TIPOLOGIA	TÈCNICA	PASTA	DECORACIÓ F	DECORACIÓ I	ACABAT E	ACABAT I	CRONOLOGIA
15				1	1	14211 VO	ESC		TO	AO					XVII/XVIII V.
15				2	1	13106 VO			MO	AO					
15				3	1	13106 SF			MO	AO	X				
15				4	1	13111 SF			MO	AO					
15				5	1	13111 VO			MO	AO					
15				6	1	13111 VO			MO	AO					
15				7	1	13114 VO			MO	AO					
15				8	1	13400 SF			TO	AO					
15				9	1	13312 VO	DRES 23/KEAY XIII		TO	GM		EN			
15				10	1	13309 PI			TO						
15				11	1	13312 VO	KEAY XXIII		TO	GO					
15				12	1	13311 SF	ALM 51		TO						
15				13	1	13312 SF	LRA 2		TO		AC		EN		
15				14	1	13312 SF	LRA 1		TO	GO	AC		EN		
15				15	1	13308 PI	PASC 1		TO	GO					
15				16	1	13308 NA	PASC 1		TO	GO					
15				17	1	13308 VO	PASC 1		TO	GO					
15				18	1	13300 NA			TO	GO			EN		
15				19	1	13300 SF			TO						
15				20	1	13115 VO	H. 103A PTT		TO	AO					
15				21	1	13111 VO	PAT		TO	AO					
15				22	2	13111 SF			TO	AO					
15				23	2	13258 VO	PTA		TO	AO					
15				24	3	13258 SF	CSS		TO	AO					
15				25	2	13258	CSS		TO	AO	AC				
15				26	2	13312 SF			TO	GO					
15				27	1	60054			TO						
15				28	1	13312 SF			TO	GO	AC				
15				29	1	13315 VO			TO	AO					
15				30	1	13400 VO			TO	AO					
15				31	1	13400 NA			TO	AO					
15				32	1	13400 SF			TO	AO					

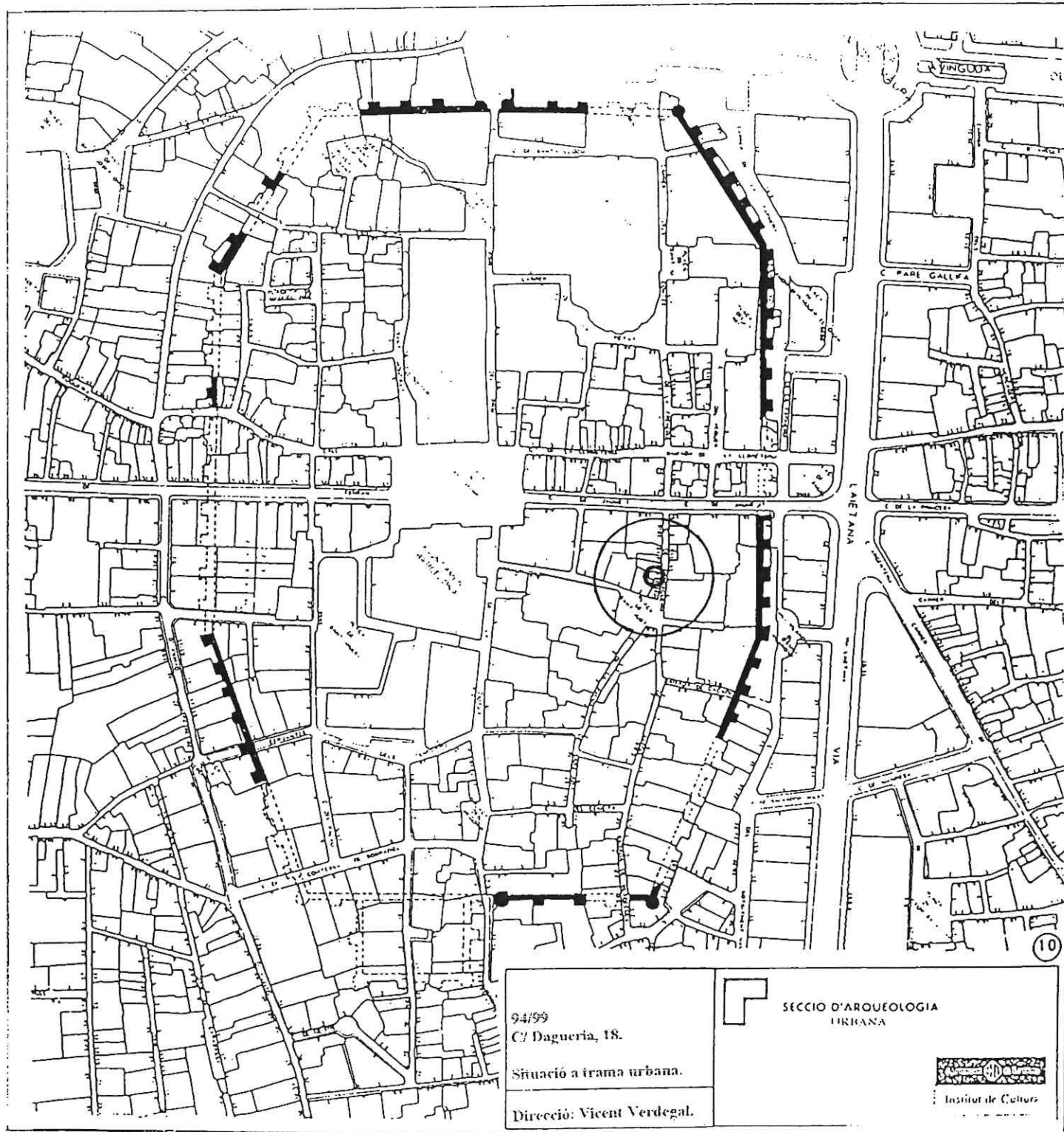
15					33	1	13400 SF	BCI		TO	AO		
15					34	2	13251 VO	OPC		TO	GR		
15					35	1	13401 SF	AND		MA	GO		
15					36	1	13251 VO	BGL		TO	GR		
15					37	1	13402 SF	FIN		TO	GR		
15					38	1	13402 VO	FOB		TO	GR		
15					39	5	13402 SF	FTA		TO	GR		
15					40	1	13257 SF	FIN		MA	AO		
15					41	1	13400 SF	FIN		TO	AO		
15					42	1	60054	OPI					
15					43	2	13000	PJA					
15					44	2	13251 VO	BPS		TO	GR	PC	
15					45	1	30000 SF	VIN		VG			
15					46	1	40005 SF	PCN					
15					47	1	12052 SF			TO	AO		
15					48	1	20002 SF						
15					49	1	60054	PJA					
15					50	1	60054	OPI					
15					51	1	13318	FRN		MA	GO		
15					52	1	40013	PUL					
15					53	1	30000 SF	VIN					
15					54	15	13402 SF			TO	GR	PC	PC
15					55	1	13402 SF			TO	GR	PC	PC
15					56	12	13402 SF			TO	GR	PC	
15					57	8	13402 SF			TO	GR		
15					58	1	13402 SF			TO	GR	AC	
15					59	3	13402 SF			TO	AR		
15					60	10	13400 SF			TO	AO		
15					61	1	13400 SF			TO	AO	AC	
15					62	1	13400 SF			TO	AO	PE	
15					63	1	13400 SF			TO	GO	EN	
15					64	5	13400 SF			TO	GO		
15					65	1	13400 SF			TO	GO		
15					66	1	13400 SF			TO	GR	BR	
15					67	3	13400 SF			TO	AO		
15					68	1	13402 SF			TO	AR		
15					69	1	13400			TO	AO	VE	VE
15					70	3	13400 SF			TO	AO	VE	VE
15					71	1	13400			TO	AO	VE	VE
15					72	3	13400 SF			TO	AO	VE	VE

15				73	1	13400 SF	TO AO		
15				74	10	13400 SF	TO GO	EN	
15				75	19	13400 SF	TO AO	EN	
15				76	1	13400 SF	TO AO		
15				77	1	13402 SF	TO GR	PC	
15				78	1	13400 SF	TO GR	BR	
15				79	1	13400 SF	TO AO		
15				80	8	6001 SF	MPS		
15				81	1	13400 SF	TO AO		
15				82	1	13400 SF	TO AO		
15				83	1	13400 SF	TO AO AC	EN	
15				84	1	13400 SF	TO AO AC	EN	
15				85	1	13400 SF	TO AO		
15				86	1	13400 SF	TO AO	VE	
15				87	1	13400 SF	TO AO		
15				88	1	13400 LL	TO AO		
15				89	1	13402 LL	TO GR	PC	
15				90	1	13402 VO	TO GR		
15				91	1	13402 FO	TO GO/FIN		
15				92	1	13400 SF	TO GO		
15				93	17	50029			
15				94	17	50015			
15				95	21	50014			
15				96	1	13400 SF	TO AO		
15				97	1	60001 OS			
15				98	1	60001 OS			
15				99	1	60001 OS EPT			
15				100	4	60001 OS			
15				101	4	60001 OS			
15				102	60	60001 OS			
15				103	262	60001 OS			

19			104	12	60001 OS		MA	GO				
19			105	2	13401 VO		MO	AO	IS		EN	EN
19			106	1	13100 SF		TO	AO	AC		EN	EN
19			107	1	13111 NA	FIN	TO	AO		AC	EN	EN
19			108	1	13111 SF	FIN	TO	AO				
19			109	1	13400 SF	FIN	TO	AO				
19			110	3	13401 SF	AND	MA	AO				
19			111	2	14002 SF	FIN	TO	AO		EN		
19			112	1	14002 SF	FIN	TO	GO				
19			113	1	14002 SF	FIN	TO	GO			PC	
19			114	1	14002 FO	FIN	TO	GR			PC	

7.2. *Planimetries:*

7.2.1. Plànols de situació.

94/99
C/ Dagueria, 18.

Situació a trama urbana.

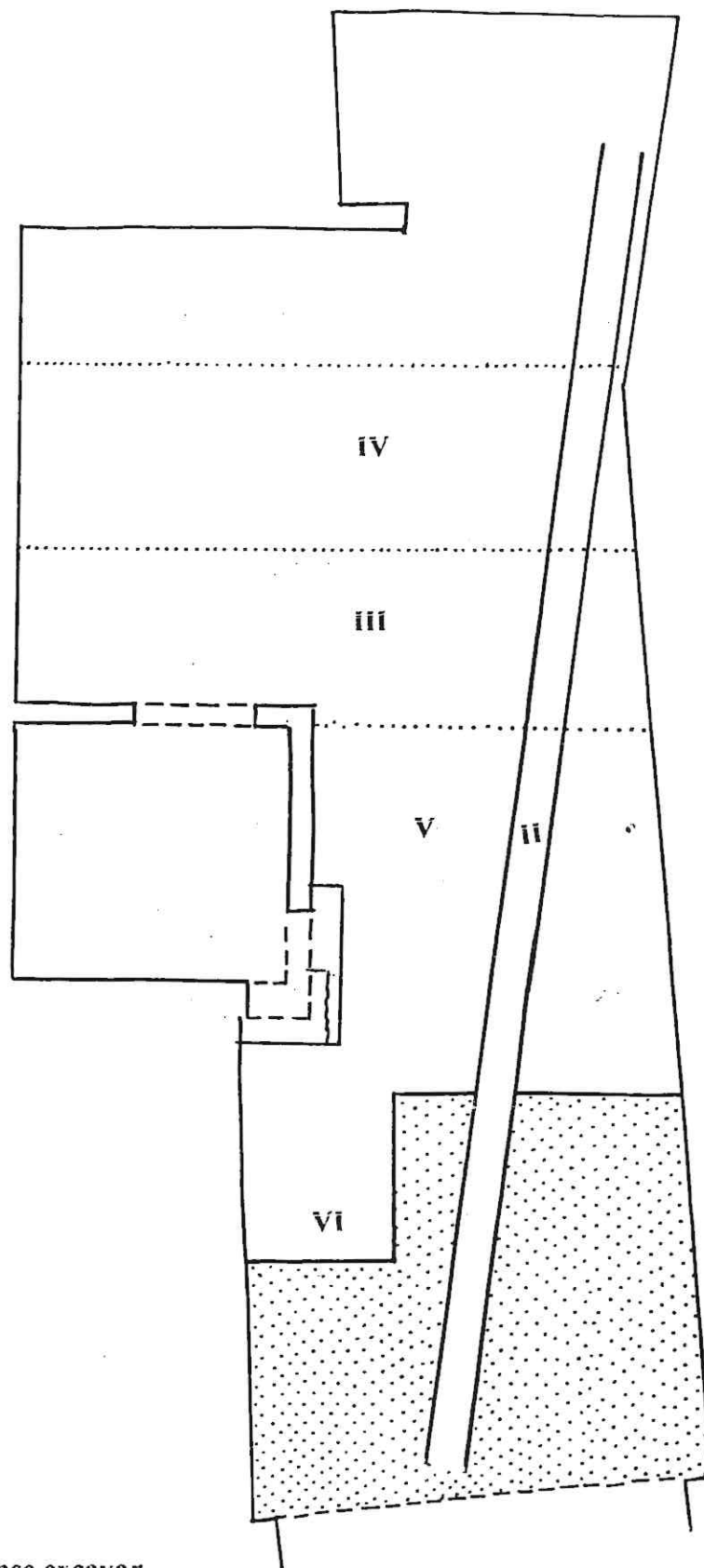
Direcció: Vicent Verdegall.

SECCIO D'ARQUEOLOGIA
URBANA

7.2.2. Planta general de la intervenció per fases.

Zona sense excavar.

94/98
C/ Dagueria, 18.

Planta.

Direcció: Vicent Verdegàl.
Dibuix : " "

0 1 2 m.

SECCIÓ D'ARQUEOLOGIA
URBANA

Ajuntament d'Esplugues
Institut de Cultura

7.3. Làmines.

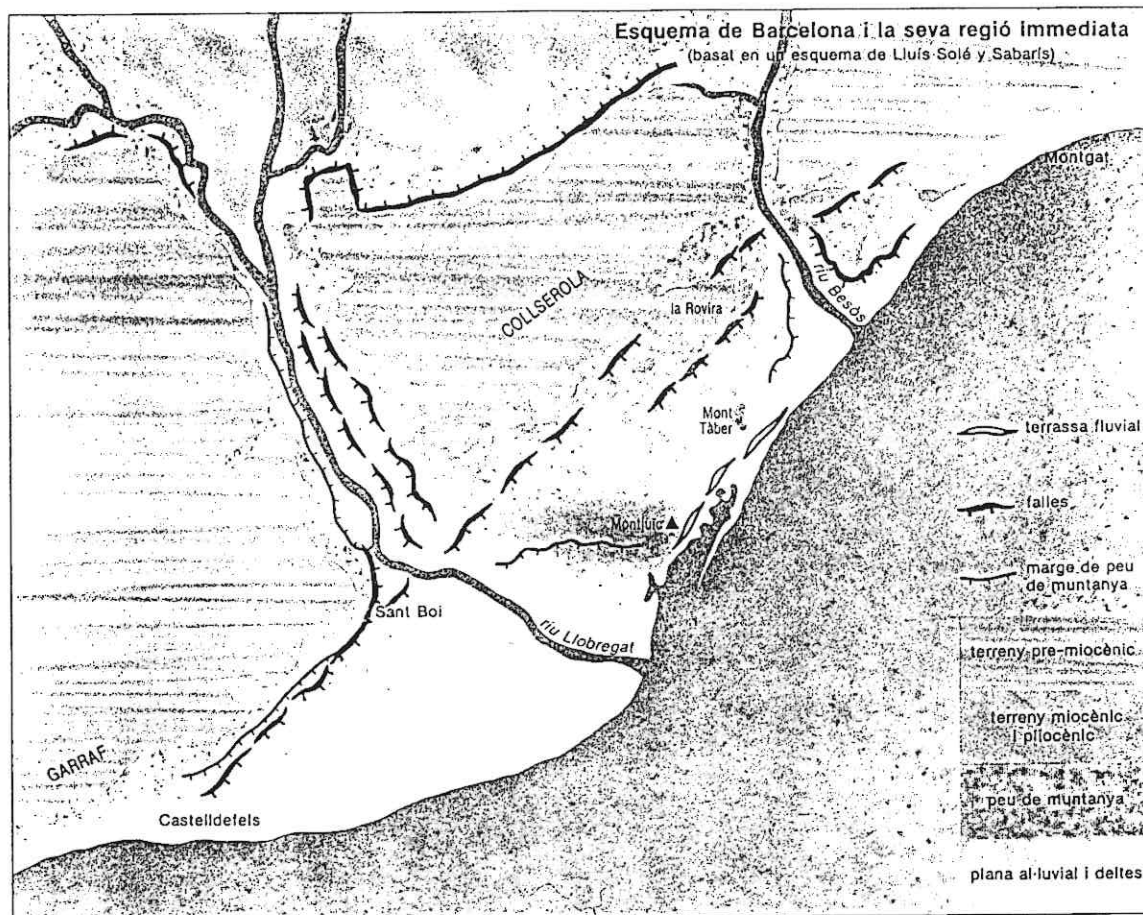
Làm. 1a. Esquema de Barcelona i la seua regió immediata.

Làm. 1b. El pla de Barcelona al començament dels temps històrics.

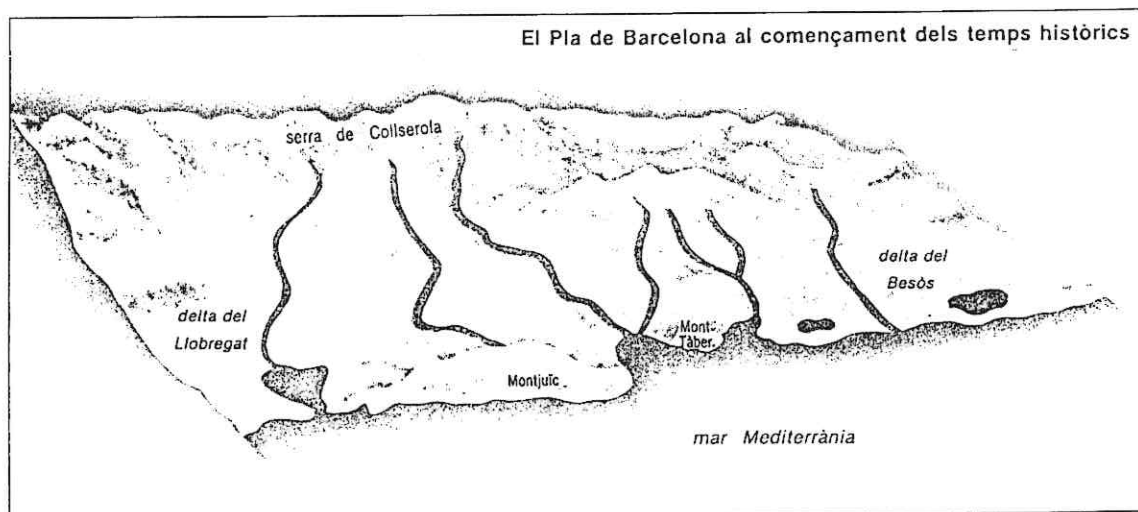
Làm. 2. Les rieres del sector central segons Pau Vila.

Làm. 3. Suposada planta i tramut urbà de la "civitas" romana de Barcino.

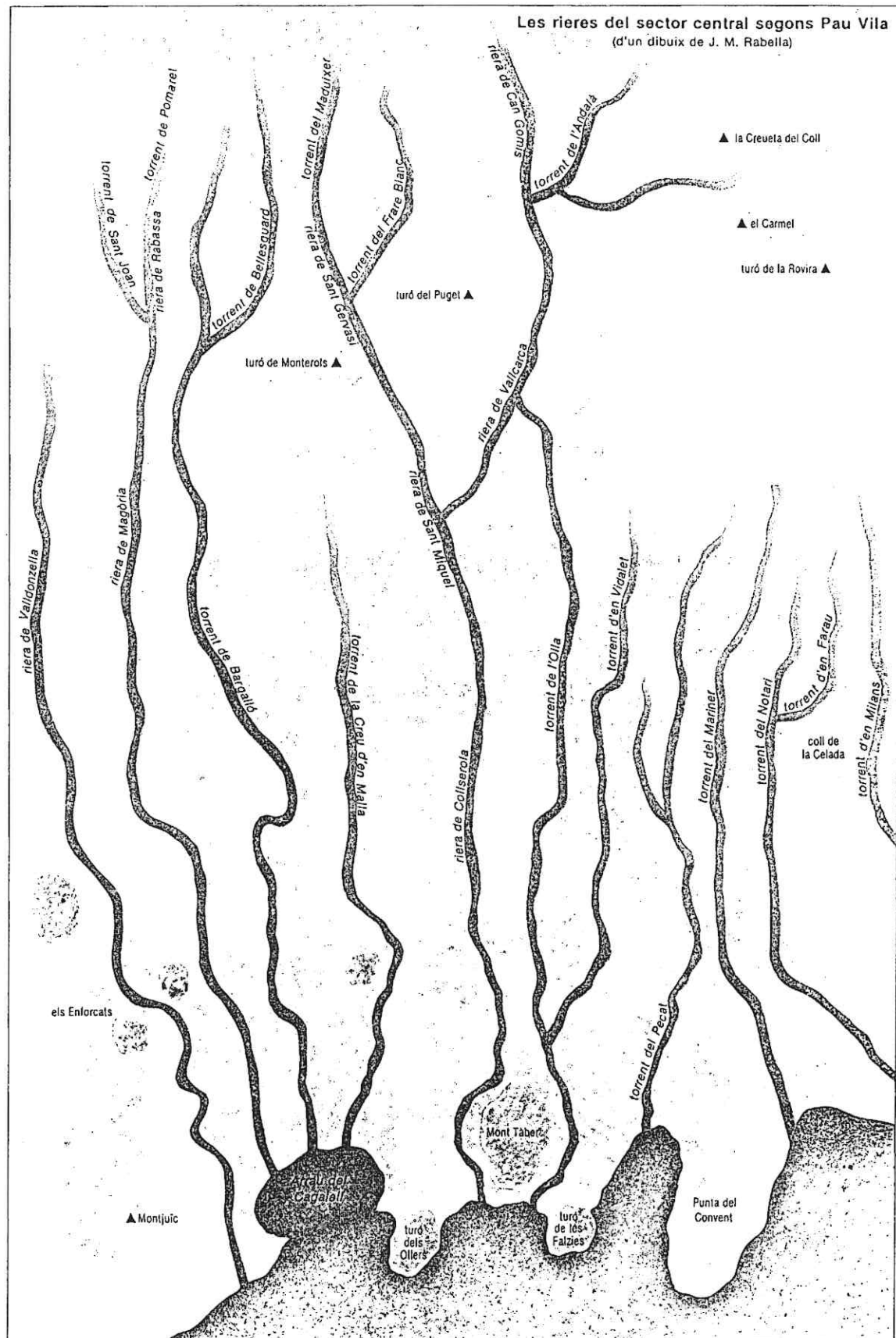
Làm. 4. Planta actual i troballes de la construcció defensiva romana.

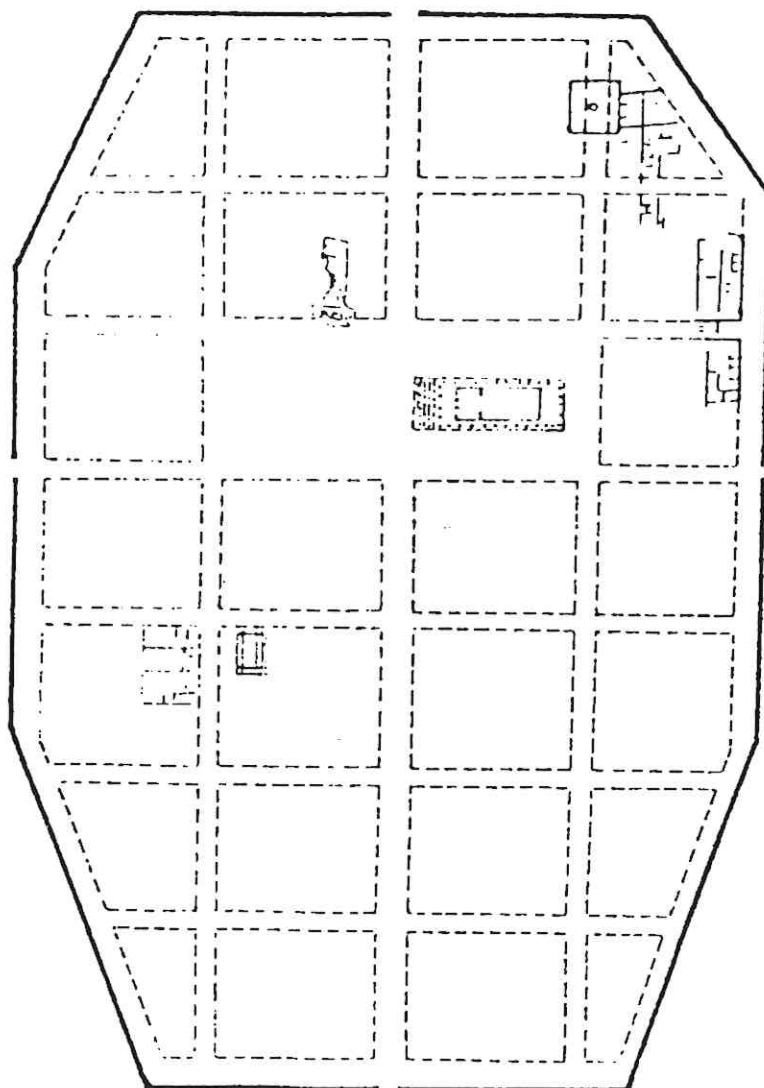

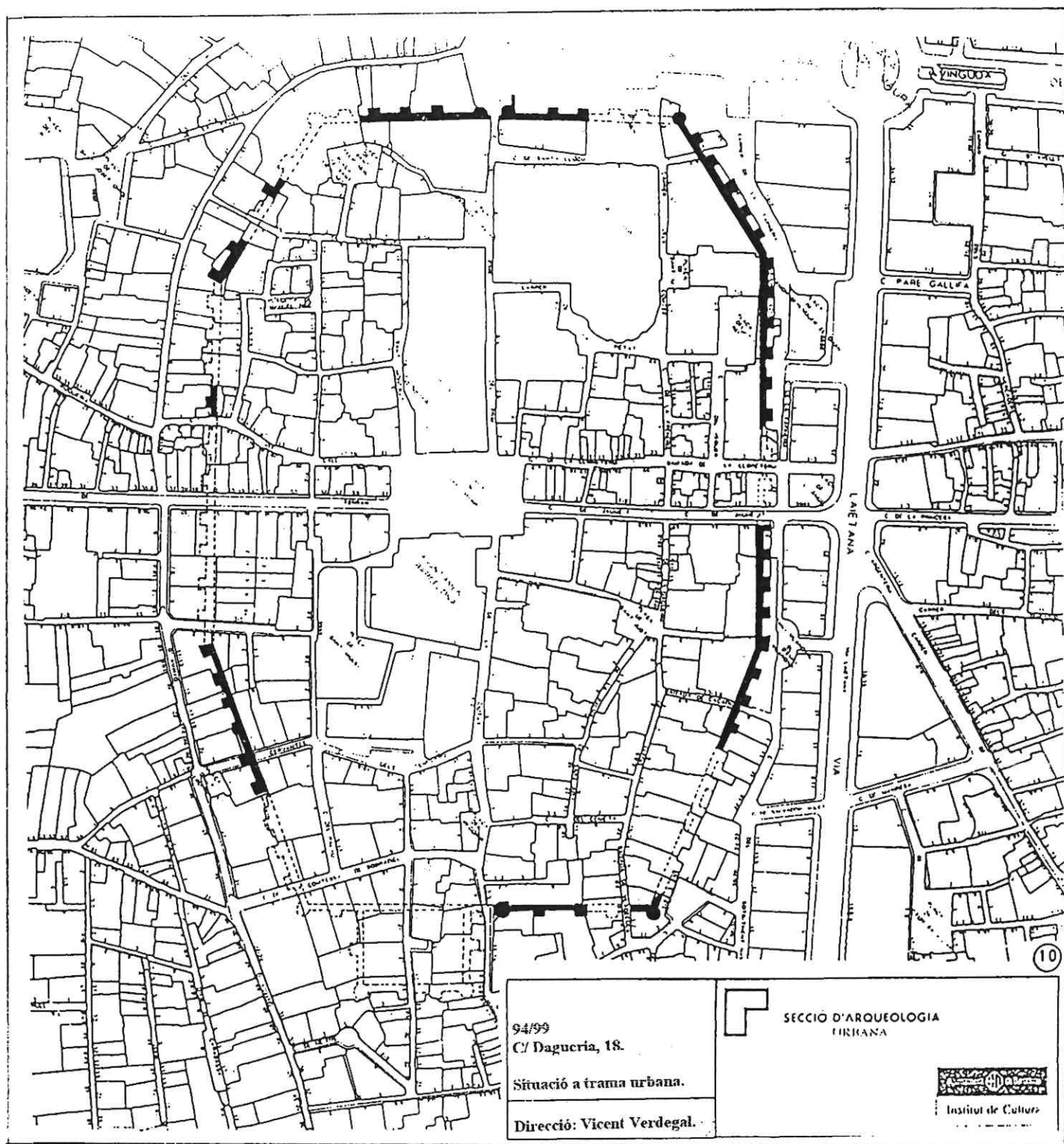
Làm. 1a.

Làm. 1b.

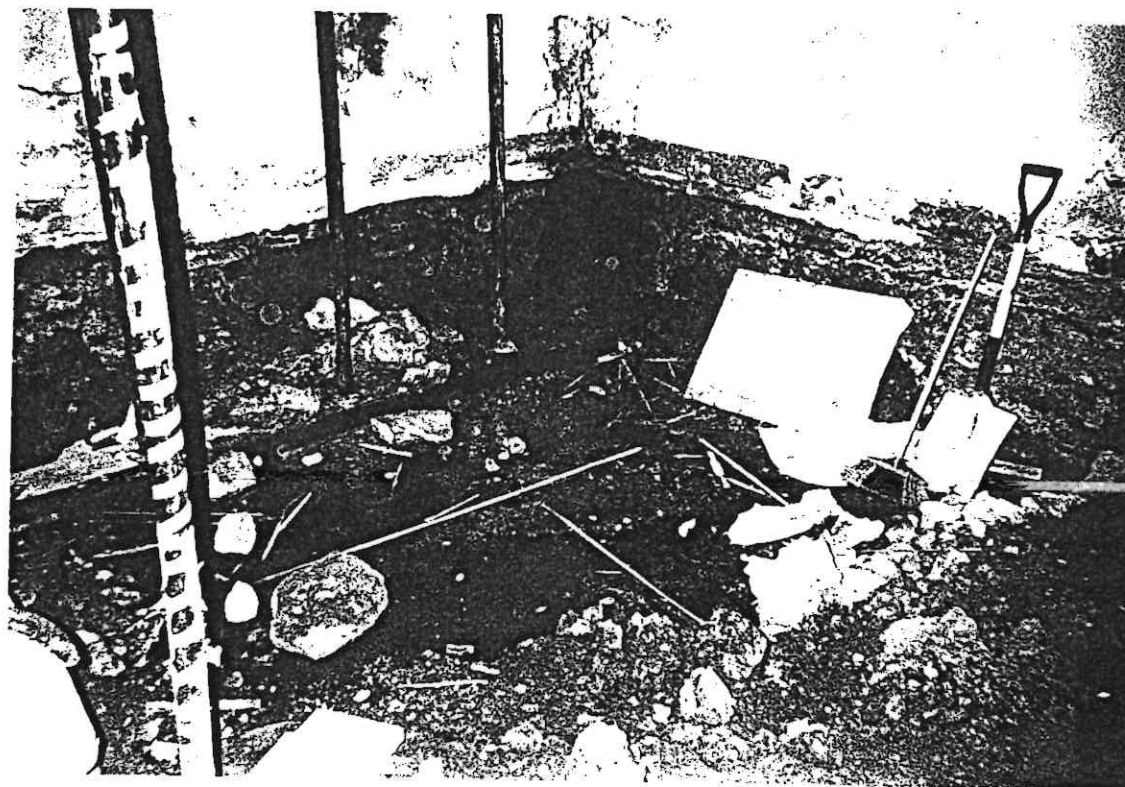

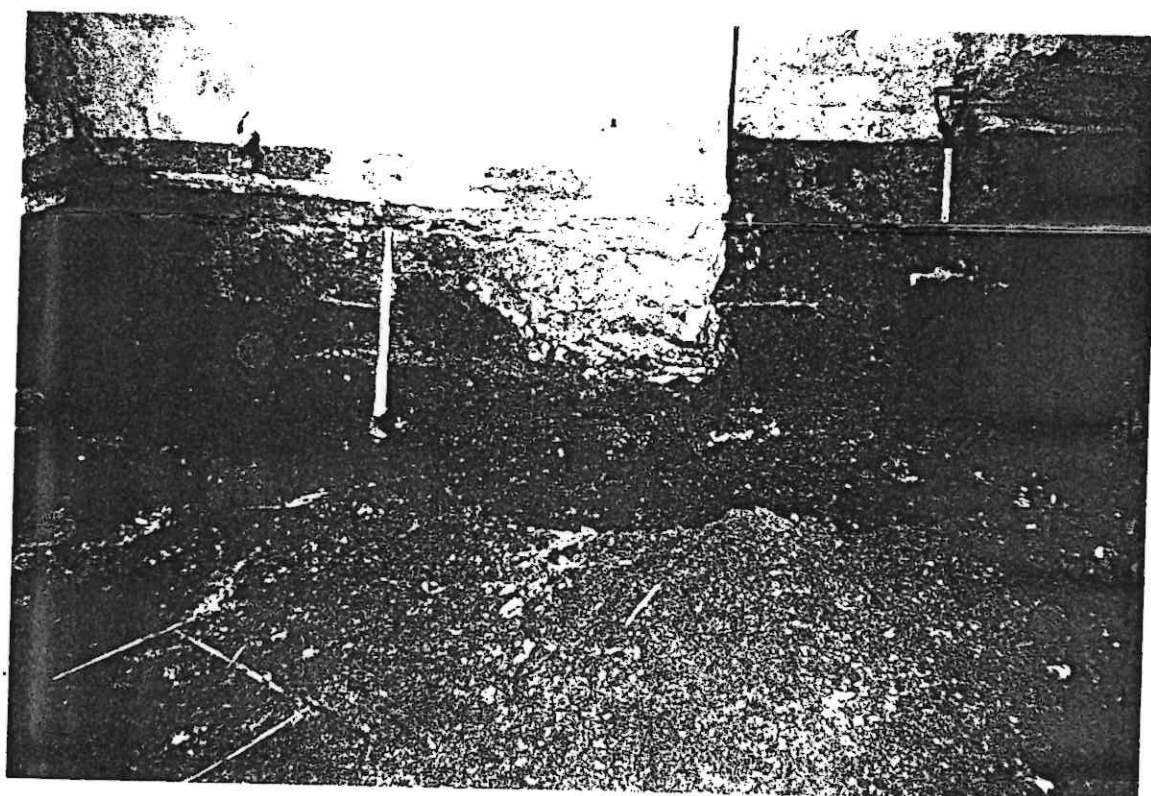
7.4. Fotografies representatives.

Làm. 5a. Estat anterior a la intervenció.

Làm. 5b. Excavació sector I.

Lâm. 5a.

Lâm. 5b.